

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade åren 1780-1811 Ep...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep.G 12:2

National Library
of Sweden

D. R. E. F. Ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjørwell till Herr
Grosshandlaren Johan Niclas och Fru Gustawa Eleonora
Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, Lördags-dagen,
den 18 Febr. 1794.

Innehåll:

- 1) Orsaken till nysskuten Skrifning.
- 2) Nya Grödan flyttad till Torget.
- 3) Dokladans Flyttning.
- 4) Bellum civile emellan Typographen
dind och Bibliothecaren Ekman.
- 5) Diverse Affärer.
- 6) Vil ej bli
Dokkyrkare.
- 7) Hr dotterfrön bör understödjas.
- 8) Frög Skaps till
Monumentet i Uppala Domkyrka öfver Architekten von Linné.
- 9) Cancellie Rådet Jac. von Engeströms De- och Re-placering
uti våra Lärda Skrån.
- 10) Bellum Politicum öpnadt emellan
de Ridderna Tham och Cederhielm.
- 11) Sanning utan Nöje.
- 12) Eremitens Tänkelspråk.
- 13) Den sköna Prästfrun Rönquist.
- 14) Nytt Frieri.
- 15) Hälningar.

Mine hjerteligen älskade Barn och Vänner.

Längesedan hade jag bort skrifa Ider till et någorlunda till
bortligt bref, och alltid har mit Hjerta velat göra det; men i al-
samning har jag icke haft tid: icke heller har jag kunnat vvaakta
min gamle Vätjörare, den Redlige Barons Patrik. Alströmer, med
de skyldiga Skrifvelserne en forne ordinaire. Orsaken? Ack! den
är ju allom uppenbar. Den så härliga och hjertörande Störelsen till
Svenska Nationen, det för Svenske Köparen så egemyttiga anbudet
hafva fordrat flera arbetens completerande och afflutande, såsom
Catalogen af 40 Artiklar, hvilken biläggdes, det allt lustligen framvisar.
Så ser den nya, sedan Stormens 1787, inbergade Grödan ut. Det är,
min sann, för en 63 års Förmare ej så narri, at i dessa Menförelse-
tider fläpa fram med så mycket Guds till Torget. — Sedan har
Dokbindaren Ekman nyssagt Dokladan till Pisk. Af hvad grund?
Han köpte Skufet af Borgmästaren Forsbergs Arvingar, som
bebo: nu af Revisions- Secretæren von Troil, Juden Skirfeli
med des flera väckta Fötvar och desläs flitigt besökande vaktne
Cavalierer, hållt af det militaire Ståndet, af Chirurgus Flyth och

af

Görnell
Collectio

af den K. Hof. Historiske Bøckhandeln: således har til Datum i det Høft icke
været nogen fordeles Bøst på Rættige, ^{Rættigheder} Kærlig, Kærlig, Kærlig og Lærdom. Ilyan
ifra Bøckhandeln fæd altid rigtigt betald, och Hæw-agaren nøgd. Jenne
Man hade en stor Speculation, hælft han år hæra rik jømt. Han drifer
en den første Hændel, alt ifra Quarto- Bæbeln til Almanachorna och A. B. C.
bøckerna, som någon Bøckkändare hittils fæt; drog Bøcktryckaren dind ifra
Bæbeln hit til Stockholm, for at læta honom gifte sig med sin Døter och
nyttja hans Pres til gemenfæmde Følager. Rættningen var god och Vinften hade
blifvit fæker; men jungfru Døterns Vælbehag med denna Confederation hade icke
blifvit rådfrågadt: tværtom en insurgent ibland väre Krigsbøstlar drog i Lærdom
af med Hæikan, Hæ dind fölorade den rika Bruden, och Hæ Ekman dens for
lædan digelige Mægen. Deraf syntom Kælfinnighet, mistænne och uppenbar
Orvænkskap. Hæ dind trycker sj ællenast ædning et Blad mera for Hæ Ekman, ætan
han begræde nu æfen for denne sin f. D. Sværfar Almanachorna; hæraf blex
vidare den Føliden, at Hæ Ekman fölorade. Hæ Contoir och Magazin uti Hæ
Vetenskaps- Academien? Hæw; således fækte han, billigt vis, desæ Rum uti Hæ
eget Hæw; och dærtill kunde inga beqvæmligare finnes æn min Bøcklæda och
mit Magazin: dæ har ætomdes af ælder været Kjøpmans- Contoir. Stor Hæ,
rangement æmedertid for mig; har nu hyst mig nyæ Rum stræc in på Hæter,
længgatan, icke længt ifra Stora Kyrkætræken, hæ Bøsthandl. Bøsthamson.
Jæg hævpad nu hæfra tilræckeligen urskuldæet mig Høsfumelse med Bøst
fænsprænde.

Med Hægøtha- Bønder har jæ uti et Paket til min John æffændt: Stockholm
Posten for 1793 på fint Paper, Gøtting. Anzeigen for 1789 uti 3 Bænd, Hæstøriske
Tidningarne for 1793, lænare Bændet, och Hæ Wallenii Minne æfer Hæjoren
Pollett på fint Paper. Jæg hade skolat tilfoga en ny Suite af: Næueste britiske
Nachrichten for ær 1793 til Hæ Kuhlman; men, jæ skæms at nænna det
jæg har glømt notera mig til minnes fæfte N:o han fæt: var god och be for
væta den. Dæg mig vidare: æn dilla Stæfra fæt af mig et Bæmplar af Hæj-
Bæne på fint Paper? Hævarom icke, kommer denna væktæ Bøst uti mit
sværande Bænd med næsta Bænd.

For jæ be Hæ med nægra ræder læta Stæd- Secretæren æn Pettefson i
Carlshamn veta, på hvad fætt Jæ vil læta æffæmpta de for din Rækning på
Strickerske Auctionen inngæde Bøcker, och hæv på jæ inffændt Rækning mig
ifra Stærbøstet tilfæst af des hæv værande Ombud, Hof- Kammeræren
væn Sættæn.

Jæg

Jag tackar för Hr. dotterströms Accept på Öfredätrings- Skriften af Rydelius
Minnes. Det gläder mig, at hans Affären förköpar: ty han skrifver, at
han nu trycker på en Postilla, och ofelbart får han afren trycka Herr
Sundelius Beskrifning om Norköping. Jag har slagit aldeles utur hagen,
at lägga mig til eget Boktryckeri: ty hädanefter ämnar jag trycka
mindre, här ämnar den redelige och så kunnige Hr. Carlbottns Press til
mina Ordre, kan äfven begagna mig af Hr. Zetterbergs, och til Hofsten
öfnar min Vän, unge Herr Nordström, eget Boktryckeri, som han sigt.
är fik af sin Far til Jutklapp, då han skal få trycka det mäska för mig.
Et Boktryckeri fördrar dock ikke så stor Förlägg- Summa, som aningen tror:
ty då jag begärde förl. är veta Priset på Styllarne til et Boktryckeri med sine
Prasari jämna gång, så upgaf det af Sjelfve Herr Perittberg i Leipzig --
akt! den dräpelige Typographen her nyl. dött -- til blott: 750 Rdlr. Sächf.
Courant, enligt vår då varande Charge d' Affaires i Hamburg. Hr. Schelmers
Bref af den 28 Maji. Så mycket hårdare finner jag det Contract, som Hr. Raam
afvingit Hr. dotterström, hvilken orantligt smickelige och flitige Man uti denna
konst lön af alla hjälps och understöddas; jag skal göra att hvad jag kan,
och skal han snart få derpå et nytt Prof. Kläffa honom.

Omkring Månadens Slut, och när jag sut något närmare, se in uti Res.
Nationens Värkliga för mit Hiss, skal jag ock se til, huru jag best må kunna
reglera mina Affären med min K. John, som nog skal bli nögd med mit För-
hållandes.

Men skulle jag bemötas med Kallimighet af Nationen, får jag taga det
så mycket mindre ogunfligt up, som man ganska trögt subskriberat til
Monumentet uti Upsala Domkyrka öfver Archiater von Linne. Sedan Res.
Pfeifer uti några Månader uthängt här i Hufvudstaden sin Collections-
kass, kunde han dock ej infamma mer uti det kongl. Residentet än 254 Riksdal,
hvilken ~~Summa~~ til Herr Arke- Biskopen öfversändes den 10 hujus. Nu är til
märkandes, at af denna Summa hade Residenten Rosenadler gifvit 120
Riksdal B^{id}, och General- Directuren Almel 50 dito B^{id}, och Res. Pfeifer
Sjef 50 Rdlr uti Riksgärd^{er} Sedlar. Märk vidare: Hr Pfeifer brukade den
sina frans, at han gaf denna Summa uti 5 Omgångar, eller 10 Riksdaler
hvar gång, sätandes uti Dagl. Allh. N. B. gifvit 10 Rdlr, sedans C. D. gifvit 10
Rdlr och så alt utföre uti alphabettlig Ordning, blott för at animera andee
til friskostighet, och ända kunde han ej mesla utur de fattiga Tyskboikerna
här i Staden mer än 34, såger Tretis och fyra Riksdaler af hela det
Finga Publicum.

En annan liten eller stor Curiositet är denna. At Cancellie-Rådet Jac. von Engeström blandade sig olyckligt vid uti Conspirationen emot Sal. Konungens dikt är bekant, til icke ringa skada för vår literatur, af hvilken han var en verklig ^{län} Besördare. Vid sit fall 1792 var han ledamot af både Kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Academien. Hr. Nicander flöt honom således utur dystem på ^{hans} lei Academiens utskrifmanackan för 1793; men har haft den gunsten, at åter sätta honom in illand ledamöterne uti Vitterhets-Academien för i år, men icke uti Vetenskaps-Academien. Af hvilken nogt han således utestutes och åter infattes ledamöter har jag mig icke bekant; men oförgränel. synes mig, at, då ^{hryv} han ^{län} icke förlorade ⁱⁿ sit Adelskap ^{eller} sitt Ridderskap inom Nordstjerne-Orden, utan blott sin Syfta i Cancelliet, så ser jag intet hvar, före han skulle förlora sit Rum uti dessa begge Akademier. Helt annorlunda tänkte det ofofliga utsefningss. Sällskapet: ty det flöt honom ej en gång utur Directionen, ehuru alla des ledamöter böra vara boende i Stockholm, såsom man ansåg honom så nära Stockholm sittande, vare sig på Vaxholmen eller i Utsala; men väl måste Prästen Nordin gå utur Directionen, såfern flyttad allt upp til Herrgård, lunnandes ^{hans} sit Rum til Lector Murberg.

Den Hr. J. som uti Historiska Tidningarne, N:o 11, skrifvit, Något om ärfdeligt Adelskap emot Hr. J. C. är Hof-Intendente nien Trarn på Dagmar i Westergöthland emot Comersé-Rådet Baron Tobias Cederhielm. Samvise, huru beskinnad jag, såsom Reserent, släpper undan den senares Klor, häst han är full af slaka gläns-ord. Et har behagat mig. Man vet, at han utgaf år 1780 et Veckoblad under titel af Sanning och Nöje, uti hvilken Stats-Postilla han skat enesträdes hafva propheterat således: "Du kära Svenska Publicum! om Du ej uti denna dinom tid ömnar ögonen för Sanningen, så at Du gör derrefter; så varder den Tid ja snartligen nalkandes, då Sanningen skat inbringa här Dig med dräfft, men utan Nöje". Gud låte bara Sanningen icke då blifva af det Slaget, som nu några år bort at smtit sig väg uti Frankrike!

Skulle det jag arnar blifva på gamle dagar, dikt ingalunda overksam, Premit- skolen J snart så närmaro veta; imedertid bereder jag mig til denna nyvaldfnad genom hvarjehanda upbyggeliga Tänketryck, af hvilka jag tillägger de til Datum mig til minnet förde.

ut et föregående. Ordf til Stafva har jag annämnd giftermålet emellan en Kyrkone i Kellingland vid namn Röngeqvist och äldsta Dottern uti Herrns Prästegård. Nu har hans Ordn, Regementi. Pastor vid Kellingarne, också nyl. gift sig med en fröken Stiernheim i Utsala, och har komit med sin unga Fru på Besök til Stockholm. Vi hafve varit i desst Sällskap kor vår tillmunt. Han är en ung, vacker, qvick, belespad och ändå ganska beskedlig Präst; hon är en Skinköt aldeles à la Douche, ser således ut som hög Sällskap, län i våra omkring 24 år är enda Dottern och Darrat af en nyl. afleden medellor öfverste Lieutenant. Samvilligen skat det kosta på de unge Officerarne vid Kellinge-Regementet, at se en så högt värdig Prästfru inom sin Ordn; och låta de icke litet misgumma sin Själsefjäre denna så honom entusiasmeligen tictörige. Kyrkvården.

Enger Widgren är nu bostad til sin K. Tufan, en Erkefru Wallwik; men hvarom och mycket annat en annan gång.

Jag omfamnar Eder hög af alla Hjerta. Tusen ömne Hetsningar ifrån Söta Mor och alla frige Konfontar här på Hället. Gud gifse Eder allt godt!

Pappa G.